

ASBESTPROTOCOL

GEMEENTE UTRECHT

Procesbeschrijvingen voor reguliere werkzaamheden
bij het toezicht op asbestverwijdering door VTH-THBO

Gemeente Utrecht
Maart 2013

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Aansturingsschema	5
3	Processchema's	7
	Legenda.....	8
	P 010: Asbest in de openbare ruimte.....	9
	P 020: Asbestbeleid gemeentelijke gebouwen	15
	P 030: Asbest in (water)bodem.....	21
	P 040: Asbest in (water)bodem, eigendom derden (vervallen)	21
	P 050: Sloopmeldingen particulieren	29
	P 060: Sloopmeldingen (met of zonder asbest)	34
	P 070: Meldingen waarbij mogelijk asbest is vrijgekomen	41
Bijlagen		
	In welke situaties vormt asbest een gevaar voor omwonenden en/of bewoners?.....	50
	Belangrijke telefoonnummers.....	51

1 Inleiding

Reikwijdte

Dit asbestprotocol is bedoeld als werkinstructie voor de inspecteurs van Vergunningen, Toezicht en Handhaving, afdeling Toezicht en Handhaving bebouwde omgeving (VTH-THBO) gemeente Utrecht.

Dit protocol is uitsluitend van toepassing op de reguliere werkzaamheden van VTH-THBO bij de uitoefening van de toezichthoudende taken met betrekking tot asbest.

Asbestbranden en crisis situaties vallen hier niet onder.

Voor branden waarbij asbest vrijkomt is het Protocol Asbestbranden Veiligheidsregio Utrecht van toepassing. En als zich een crisis voordoet treedt de crisisbeheersingsorganisatie volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP-procedure) van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) in werking.

Toelichting

Asbest en asbesthoudende producten zijn in het verleden veelvuldig toegepast in bouwwerken. Daarnaast is door sloop en gebruik van slooppuin asbesthoudend materiaal in de bodem terechtgekomen. Wet- en regelgeving leggen het gebruik van asbest aan banden, reguleren het verwijderen van asbest uit bouwwerken en stellen eisen aan het verrichten van werkzaamheden aan asbesthoudende materialen. Bij de uitvoering van de wetten en regels speelt de gemeente een belangrijke rol .

In dat kader heeft de Vereniging Bouw -en Woningtoezicht Nederland (VBWTN) de handreiking "Slopen" en de handreiking "Handhaving bij illegale asbestsloop" ontwikkeld en uitgebracht. Deze zijn tot stand gekomen door een landelijke projectgroep bestaande uit medewerkers van verschillende gemeenten in Nederland, waaronder de gemeente Utrecht. Deze handreikingen zijn bestemd voor plantoetsers en inspecteurs handhaving bij de gemeente. Ze zijn een leidraad voor de afhandeling van procedures voor de behandeling, controle en handhaving van de sloopmelding en omgevingsvergunning ten aanzien van het bouwkundig slopen en verwijderen van asbest.

In de handreikingen wordt uitvoerig ingegaan op de wettelijke grondslag en de technische voorschriften van de sloopmelding. Ook worden aparte hoofdstukken gewijd aan asbestinventarisatie, asbestverwijdering en de procedure Sloopmelding Asbestverwijderen. Aan controle en handhaving wordt uitvoerig aandacht besteed. Ook worden er stroomdiagrammen en modelbrieven bij geleverd.

De procedures in dit voorliggende protocol zijn een uitwerking voor de specifieke Utrechtse situatie op basis van de landelijke handreikingen.

Bij de uitoefening van de werkzaamheden van VTH-THBO met betrekking tot asbest wordt conform dit protocol gewerkt. Hiermee wordt bereikt dat:

- wordt voldaan aan de wettelijke eisen van wet- en regelgeving.
- er duidelijkheid is over de handelwijze, taakverdeling, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de toezichthoudende taken ten aanzien van asbest;
- asbestgerelateerde zaken op een verantwoorde, doch voortvarende wijze worden afgehandeld, met oog voor de zorgen van omwonenden en betrokkenen;

Door te werken volgens de asbestprocedures van dit protocol brengt en houdt VTH-THBO de asbestproblematiek onder controle.

Afhankelijk van de situatie kan de gemeente verschillende rollen hierin hebben, als:

- meldingenontvanger en behandelaar van sloopmelding,
- bevoegd gezag, handhaver,
- werkgever,
- eigenaar/beheerder/(ver)huurder/gebruiker,
- grondexploitant en gronduitgever, onder meer aan grote ontwikkelaars.

In het aansturingsschema (hoofdstuk 2) en in de processchema's (hoofdstuk 3) worden deze rollen per situatie beschreven.

2 Aansturingsschema

Meldingen kunnen op verschillende manieren binnenkomen:

- via Frontoffice van VTH naar aanleiding van een vraag of sloopmelding van een particulier of bedrijf;
- via de meldkamer van de provincie of InfoMil, 112, de Politie Milieu Dienst of de Inspectie SZW of als een derde hierover contact opneemt;
- via een buitendienstmedewerker van de gemeente.

Het is van belang dat de verschillende eerste ontvangers van de melding weten bij wie men voor welk geval moet zijn. Op basis van de verschillende situaties binnen de gemeentegrenzen, waarbij asbest betrokken is, is het overzicht hieronder opgesteld. Daarin is aangegeven welke afdeling welke situatie afhandelt.

Situatie en voorbeelden	Aanspreekpunt	Processchema
Asbestverwijdering in een gebouw van de gemeente	Utrechts Vastgoed Organisatie afd. Vastgoedbeheer VTH - THBO	P 060
Asbestverwijdering in een gebouw van derden, niet particulieren	VTH - THBO	P 060
Asbestverwijdering particulieren	VTH - THBO	P 050
Asbest in gemeentelijke gebouwen, beheer	Utrechts Vastgoed Organisatie afd. Vastgoedbeheer	P 020
Asbest in objecten, niet zijnde een bouwwerk, in eigendom van derden	VTH - THBO	Geen
Asbest in objecten, niet zijnde een bouwwerk, in eigendom van gemeente	VTH - THBO	Geen
Asbest in de bodem bij derden	VTH - THBO Milieu en Mobiliteit	Vervallen ¹
Asbest in de (water)bodem	VTH – THBO Milieu en Mobiliteit	P 030
Asbest op de bodem openbare infrastructuur	VTH – THBO Milieu en Mobiliteit	P 010
Asbest op de bodem op terrein derden	VTH – THBO Milieu en Mobiliteit	Geen
Asbest bij incidenten ² , bestrijdingsfase	VTH-THBO ³	P 070
Asbest bij incidenten, opruimingsfase bouwwerk	VTH – THBO	P 070
Asbest bij incidenten, opruimingsfase bodem	VTH - THBO	P 070
Asbest als afdek materiaal wegdek	VTH - THBO	Geen
Asbest als afvalstof particulieren	VTH - THBO	Geen
Asbest als afvalstof bij sloop	VTH - THBO	P 060
Overige situaties met asbest	VTH - THBO	Geen

² Incidenten: onvoorziene gebeurtenissen waarbij mogelijk asbest is vrijgekomen

³ Het **Calamiteitenteam** VTH-THBO voor spoedeisende gevallen buiten kantoor tijden (Piketdienst). Daarmee is VTH-THBO 24 uur per dag 7 dagen in de week bereikbaar

¹ P 030 en P040 zijn samengevoegd in P 030; daarmee is P 040 komen te vervallen

Zoals uit het overzicht hiervoor blijkt is er voor een aantal situaties geen procedure uitgewerkt. In deze situaties is de gemeente geen bevoegd gezag. Bovendien komen deze situaties weinig voor. Het gaat om asbest in objecten (al dan niet in eigendom van de gemeente) en asbest als afdek materiaal op wegen. Voor deze twee situaties volstaan we met de beschrijving in de tabellen hierna.

Asbest in objecten

Omschrijving	Asbest in een object, niet zijnde een bouwwerk (al dan niet in eigendom van de gemeente)
Definities	Een bouwwerk betreft een constructie die aard- en nagelvast aan de grond is verbonden. Om te kunnen spreken over een 'bouwwerk', moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden: • het is van enige omvang • het is een constructie • het is driedimensionaal • het is plaatsgebonden. Wordt aan één van de vier voorwaarden niet voldaan, dan betreft het een 'object'.
Hoedanigheid	Gemeente is geen bevoegd gezag dit is het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Inspectie Leefomgeving en Transport
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	Geen procedure opgesteld, vanwege het feit dat gemeente geen bevoegdheden kent en het feit dat misstanden rondom objecten niet tot zelden aan de orde zijn.
Aanspreekpunt	De ontdoener van asbest uit het object. VTH-THBO voor advies. Indien noodzakelijk bieden het Communicatiebureau van de gemeente en/of de GG&GD bijstand in de communicatie naar bewoners in omgeving van het object.

Asbest als afdek materiaal op de weg

Omschrijving	Asbesthoudend materiaal dat is aangebracht op een weg als verhardingsmateriaal bij derden en/of gemeenten
Hoedanigheid	Gemeente als eigenaar of derden als eigenaar
Wettelijke basis	Besluit Asbestwegen
Procedure	Geen procedure opgesteld. De aanwezigheid van asbest als afdeklaag wordt niet verwacht binnen de gemeentegrenzen
Aanspreekpunt	VTH-THBO, indien dit soort wegen alsnog wordt geïdentificeerd (buitengebied) Ministerie van Infrastructuur en Milieu, inspectie Leefomgeving en Transport is bevoegd gezag. De GG&GD en het Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers.

5 Processchema's

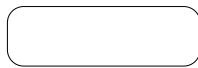
Er kunnen verschillende omstandigheden voorkomen waarbij de asbestproblematiek aan de orde is. Deze variëren van de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal in bouwwerken tot asbestverwijdering bij sloop, asbest als afvalstof op de openbare weg en asbest in puinlagen in de bodem.

Voor een verantwoorde en adequate uitvoering van de gemeentelijke asbesttaken zijn in het kader van dit protocol een aantal processchema's opgesteld die door VTH-THBO worden toegepast. Het protocol beschrijft de procesgang in hoofdlijnen, terwijl de daarbij behorende processchema's de daadwerkelijke gang van zaken op afdelings- of werkniveau omschrijven.

Deze processchema's zijn:

P010	Asbest in de openbare ruimte
P020	Asbestbeleid gemeentelijke gebouwen
P030	Asbest in grond – eigendom gemeente
P040	Asbest in grond – eigendom derden (vervallen)
P050	Sloopmeldingen particulieren
P060	Sloopmeldingen (met of zonder asbest)
P070	Gebeurtenissen waarbij mogelijk asbest is vrijgekomen

Legenda gebruikte symbolen in processchema's

Start en einde procedure of een tussenresultaat

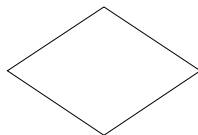
Procedurestap

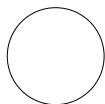
Extern of intern document

Input van de procedure, bijvoorbeeld een andere instructie

Besluitvorming of keuze

Verwijzing of verbinding met andere asbestprocedure

Gebruikte afkortingen

VTH: Vergunningen, Toezicht en Handhaving

VTH-THBO: Vergunningen, Toezicht en Handhaving afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving

VTH-FOV: Vergunningen, Toezicht en Handhaving afdeling Frontoffice en Vergunningen

VTH-THOR: Vergunningen, Toezicht en Handhaving afdeling Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte

M&M: Milieu en Mobiliteit

UVO: Utrechtse Vastgoed Organisatie

Unit MMK: unit medische milieukunde van de GG&GD

SZW: ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid

I-SZW: Inspectie sociale zaken en werkgelegenheid

IenM: ministerie van infrastructuur en milieu

BZK: ministerie van binnenlandse zaken

VBWTN: Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland

VRU: Veiligheidsregio Utrecht

OLO: Omgevingsloket online

P 010

Asbest op of langs de weg

Omschrijving	(Losse) stukken asbesthoudende materialen (zwerfasbest, waarvan de bron niet direct bekend is). De materialen liggen op straat, in bermen of in plantsoenen.
Hoedanigheid	Beheerder openbare ruimte
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 010: Asbest in de openbare ruimte
Aanspreekpunt	Stadswerken, afdeling Inzamelen, Markten en Havens. GG&GD en Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in communicatie naar bewoners in omgeving of gebruikers van openbare weg en/of infrastructuur.

Omschrijving	Asbestverdachte materialen aanwezig op de (water)bodem bij derden
Hoedanigheid	Handhaver milieu
Wettelijke basis	Geen
Procedure	Geen procedure opgesteld Voor handhaving van dit soort gevallen is geen wettelijk instrumentarium voorhanden
Aanspreekpunt	VTH-THBO spreekt de eigenaar aan indien de kans op emissie bestaat. De verantwoordelijkheid voor communicatie ligt primair bij de eigenaar van de (water-)bodem. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar bewoners in omgeving of gebruikers van de (water-)bodem over.

P 010 A S B E S T I N D E O P E N B A R E R U I M T E

Toepassingsgebied

- Afhandeling aantreffen asbest in de openbare ruimte (openbare weg, plantsoenen, parkeerplaatsen enz.)
- Asbestverdachte producten (geheel of gedeeltelijk)
- Procedurele afhandeling
- Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Doel

Ervoor zorgen dat bij het aantreffen van asbestverdacht materiaal in de openbare ruimte, dit verantwoord en voortvarend wordt opgeruimd.

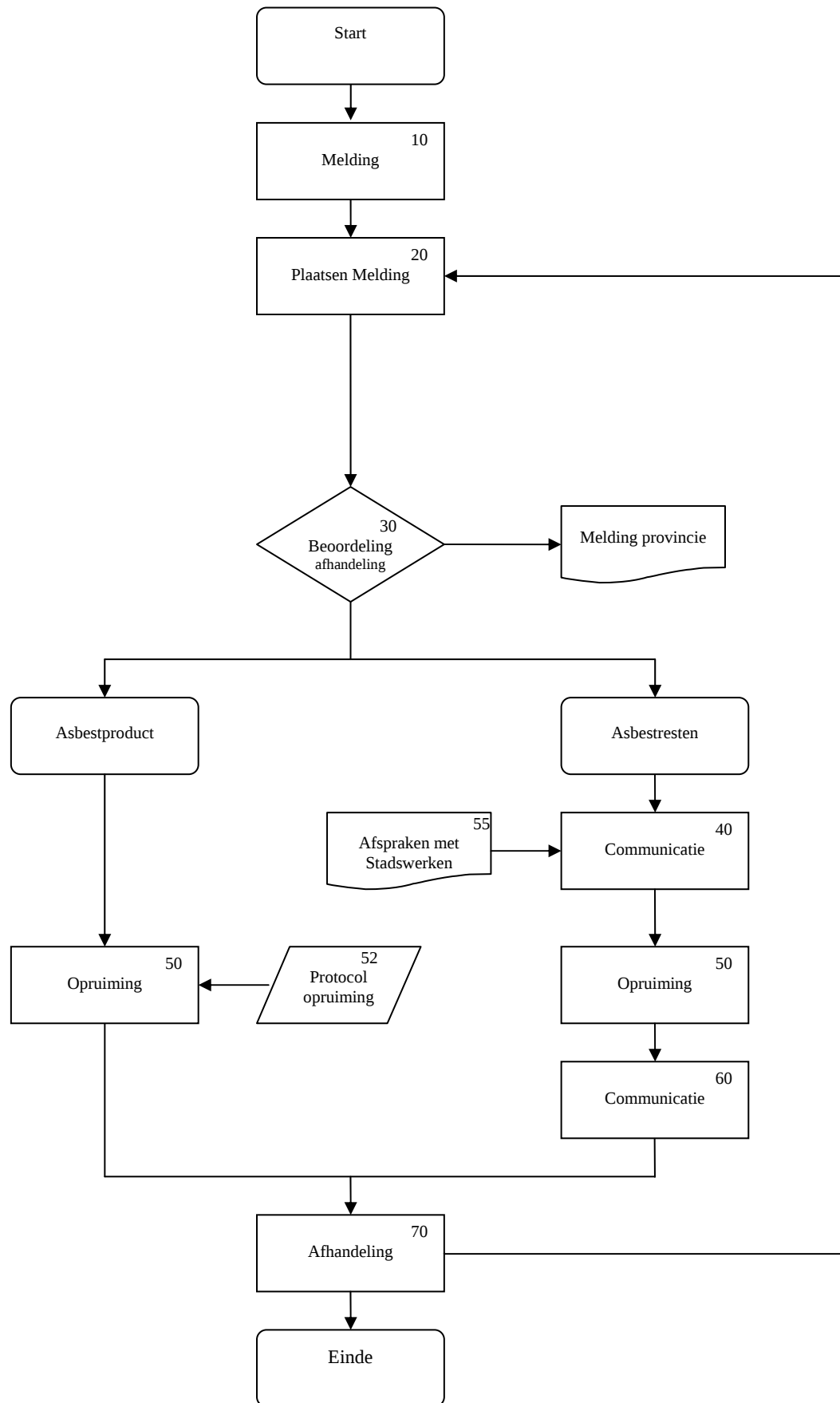
Ervoor zorg dragen dat, bij een melding, het opruimen en afsluiten adequaat wordt gecommuniceerd (intern en extern).

Referenties

- Asbestverwijderingsbesluit
- Wet Bodembescherming
- Protocol opruiming
- Afspraken met Stadswerken
- NPR 5862: Praktijkrichtlijn voor vooronderzoek bij onderzoek van onbeheerde afvalstoffen, maart 2003

Definitie en voorbeelden asbest in de openbare ruimte

Deze procedure spreekt over asbest op of langs de openbare weg. Het betreft hier asbestverdachte materialen die langs de weg of op openbaar terrein worden aangetroffen. Er wordt in de procedure onderscheid gemaakt tussen hele producten (bloembak, golfplaat, etc) en gedeelten daarvan (gebroken plaat of bloembak).

10	Melding	De melding van asbest kan gedaan worden door elke derde partij, maar kan ook door een buitendienst van de gemeente of een gedelegeerde gemeentelijk dienstverlening, plaatsvinden. Hierbij kan gedacht worden aan VHT-THOR, Milieu-inspectie, Politie, Groenvoorziening of InfoMil. De melding wordt tijdens kantoortijden doorgegeven aan de afdeling Inzamelen, Markten en Havens van Stadswerken en buiten kantoortijden aan de piketdienst van VTH-THBO of van de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken (beide afdelingen hebben een calamiteitentelefoon).
20	Plaatsing melding	De melding wordt geplaatst door gebruik te maken van een formulier. Dit formulier wordt gebruikt ter controle van de afhandeling van de melding. Overdag wordt de melding geplaatst door de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken. Buiten kantoortijden wordt dit gedaan door de piketdienst van de afdeling Inzamelen, Markten en Havens van de Dienst Stadswerken of de piketdienst van de afdeling VTH-THBO. De volgende dag wordt vastgesteld wie de verdere afhandeling verzorgt.
30	Beoordeling afhandeling	VTH-THBO of de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken beoordeelt de melding (afhankelijk van het tijdstip van melden). Deze procedure handelt enkel over het aantreffen van asbesthoudende producten op de openbare weg, waarbij: • asbest langs de weg is geplaatst ten behoeve van afvalinzameling en/of; • asbest op de openbare weg is gestort of terecht is gekomen door een onbekende oorzaak en/of; • binnen een kort tijdsbestek actie noodzakelijk is om te voorkomen dat het materiaal zich verder verspreidt naar de omgeving. Deze procedure betreft slechts de handelingen bij asbest, aangetroffen op de bodem en niet in de bodem. Hierbij is maatgevend of het een heel asbestproduct betreft of dat het losse stukken zijn. Bij de beoordeling kan het noodzakelijk zijn om een eerste onderzoek te verrichten. Dit kan plaatsvinden door de genoemde afdelingen, doch ook door een derde. Het onderzoek vindt echter onder de verantwoordelijkheid plaats van de genoemde afdeling. Mogelijke onderzoeksinstanties zijn: • gecertificeerde (SC540) externe adviesbureaus.

		Tijdens het onderzoek van de zaak kan gebruik gemaakt worden van de Nederlandse Praktijkrichtlijn 5862 (Praktijkrichtlijn voor vooronderzoek bij onderzoek van onbeheerde afvalstoffen) Indien verwijdering kan worden uitgevoerd op basis van risicocategorie 1 (risicobeleid Arbobesluit 2006), dient hiervoor door een gecertificeerd asbestinventarisatiebureau een schriftelijke verklaring te worden afgegeven. Indien het onderzoek aangeeft dat de aangetroffen asbest een bodemverontreiniging heeft veroorzaakt of zal (kunnen) veroorzaken is, na toetsing aan het Provinciaal Beleid, sprake van een bodemverontreiniging of een dreiging hiertoe, dan dient een melding in het kader van art. 27 van de Wbb te worden overwogen. VTH-THBO of de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken bepaalt of bovenstaande melding noodzakelijk en/of wenselijk is. De melding wordt gedaan bij de provincie (afdeling bodem en reststoffen) Tevens is het belangrijk om te achterhalen van wie het asbest afkomstig is. Indien er een mogelijkheid is om dit te achterhalen zal de Politie Milieu Dienst worden ingeschakeld voor opsporing dader en het maken van een Proces Verbaal.
40	Communicatie	De direct betrokken afdeling van de gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie naar de omgeving (woonwijk en/of bedrijven), waarin de opruiming wordt aangekondigd. Deze kan bestaan uit het verstrekken van schriftelijk of mondelinge informatie.
50	Opruiming	Na vaststelling van mate van besmetting van het terrein wordt door een gecertificeerd bedrijf (SC 530) het asbest opgeruimd en via een visuele inspectie vrijgegeven
52	Protocol opruiming	De verwijderende partij heeft een protocol voor het ophalen van reststoffen, waaronder tevens asbestproducten. Het beheer en instandhouding van dit protocol is de verantwoordelijkheid van de verwijderende partij.
55	Afspraken met Stadswerken	De overeenkomst met de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken bevat algemene afspraken over de opruiming van gevaarlijke stoffen en afspraken over meldingen, uitvoeringseisen en rapportage. De overeenkomst is afgesloten tussen de verwijderende partij en de afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken. De afdeling Inzameling, Markten en Havens van Stadswerken is verantwoordelijk voor de instandhouding en de inhoud van de overeenkomst.
60	Communicatie	Het Communicatiebureau van de gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie en wordt daarbij, naar behoefte, bijgestaan door de afdeling VTH-THBO, de GG&GD, de Brandweer Utrecht (VRU) en andere organisaties. Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie.

70	Afhandeling	De direct betrokken afdeling (de afdeling Inzamelen, Markten en Havens van Stadswerken) is verantwoordelijk voor de afhandeling van de melding en de daarbij behorende registratie. Bij de afhandeling wordt de procesgang geëvalueerd en vastgelegd.
----	--------------------	---

P 020

Asbestbeleid gemeentelijke gebouwen

Omschrijving	Risicobeoordeling of asbestverwijdering uit een gebouw in eigendom van de gemeente
Hoedanigheden	• Gemeente als eigenaar • Gemeente als sloopmelder voor het onderdeel slopen met of zonder asbest • Gemeente als verstrekker van de sloopmelding voor het onderdeel slopen met of zonder asbest <i>Gemeente voert niet zelfstandig verwijdering uit en heeft daarom geen verantwoordelijkheid op basis van het Arbobesluit</i>
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 060 Sloopmeldingen (met of zonder asbest)
Aanspreekpunt	• UVO, als eigenaar en indiener van de melding voor het onderdeel slopen asbest • VTH-THBO, als controlerende instantie en behandelaar sloopmelding en toezicht • GG&GD en het Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers van het pand.
Omschrijving	Asbest in gemeentelijke gebouwen in relatie tot de gebruikers van deze gebouwen
Hoedanigheid	Gemeente als eigenaar van het gebouw
Wettelijke basis	Gemeente als werkgever of verhuurder
Procedure	P 020 Asbestbeleid gemeentelijke gebouwen

P 020 ASBESTBELEID GEMEENTELIJKE GEBOUWEN

Toepassingsgebied

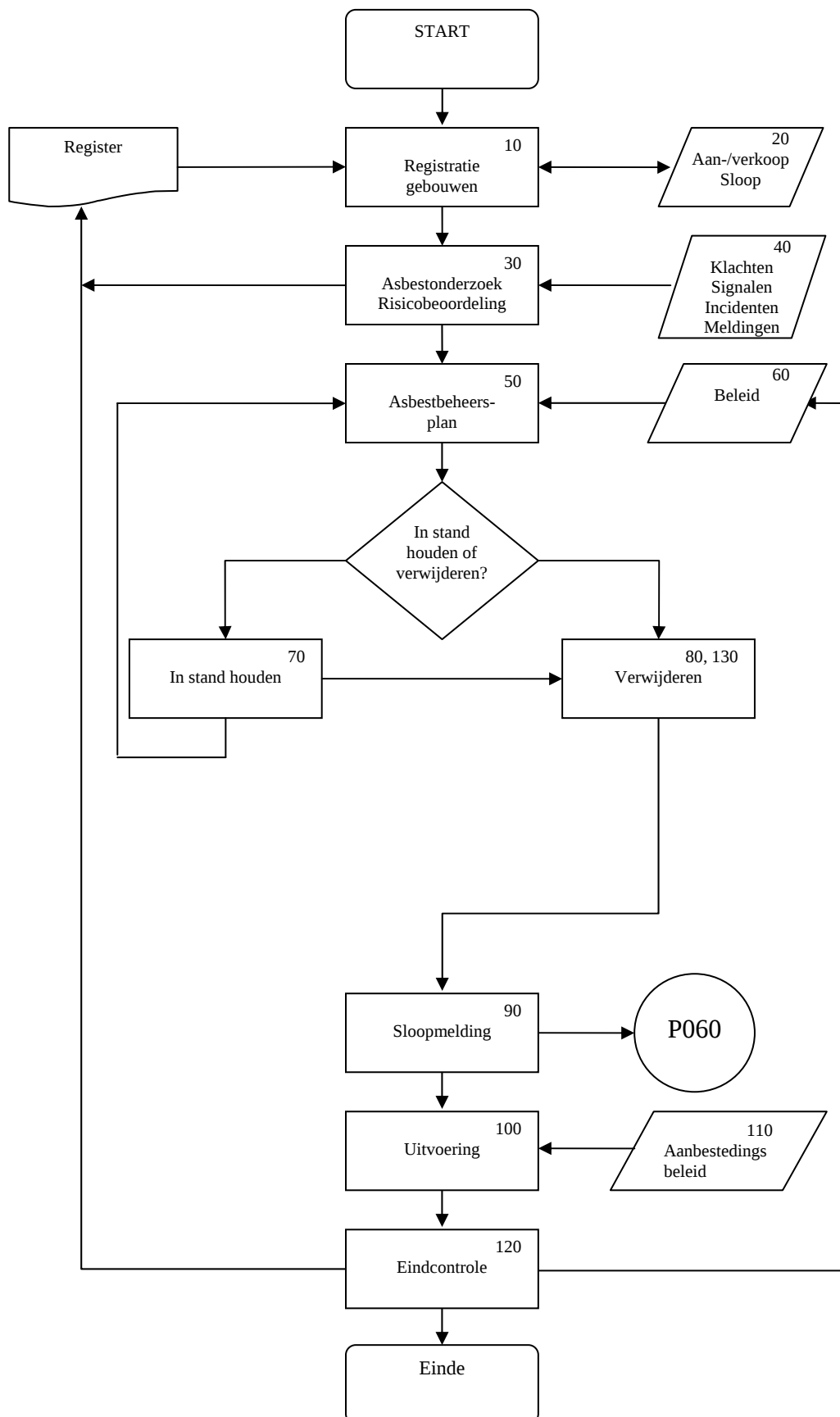
- Alle bouwwerken, objecten en bijbehorende terreinen, die vallen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het College van B&W.
- Procedures, checklists.
- Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden.

Doel

- Transparant en eenduidig verloop van de uitvoering van het asbestbeleid.
- Afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Adequate interne en externe communicatie over dit thema.

Referenties

- Woningwet
- Asbestverwijderingsbesluit (I&M)
- Regeling Bouwbesluit Materialen 2003 (I&M)
- Arboregeling inzake asbest (SZW)
- SC 540 (certificatieschema voor het SCA-procescertificaat asbestinventarisatie)
- SC 530 (certificatieschema voor het SCA-procescertificaat asbestverwijderen)
- NEN 2939 (bepaling van de concentratie aan respirabele asbestvezels in de lucht nabij het werken met, of in de directe omgeving van asbest of asbesthoudende producten met behulp van microscopische technieken)
- NEN 2990 (Eindcontrole na asbestverwijdering)
- NEN 2991 (Risicobeoordeling in- en rondom gebouwen of constructies waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt).
- NEN 5707 (Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem)
- Brochure "Asbest in bedrijven en instellingen" (IenM en SZW)
- Bundel "235 vragen over asbest" (I&M en InfoMil)

10	Registratie gebouwen	UVO verzorgt de registratie van alle gebouwen waarvoor het college van B&W bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt. Deze registratie wordt gemuteerd bij aan- en/of verkoop, en sloop van gebouwen. UVO is verantwoordelijk voor het structurele onderhoud van de gebouwen en gebouwgebonden installaties en hebben tot taak gebruikers (facilitair beheer) en derden (aannemers, onderhoudspersoneel) te informeren over de aanwezigheid en de eventueel daarmee samenhangende gebruiksrisico's van asbesthoudend materiaal. In het gebouwregister worden deze asbestbronnen geregistreerd. UVO is bevoegd om gebruiksbeperkende maatregelen op te leggen aan de gebruikers (facilitair beheer) en/of derden ter voorkoming van eventuele blootstelling aan asbestvezels. <i>Document: register gemeentelijke gebouwen</i>
20	Aan- en verkoop en sloop	Bij aankoop van panden zal vooraf zekerheid moeten worden verkregen van de verkopende partij over de aard en omvang van het aanwezige asbesthoudend materiaal in het bouwwerk en de grond. In de regel zal hiervoor een asbestinventarisatierapport SC 540 aangereikt moeten worden aan UVO, aangevuld met een (verkennend of nader) bodemonderzoek conform de NEN 5707. Bij verkoop dient UVO aan de koper adequate informatie te geven over de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal in het bouwwerk en de grond. Eén en ander dient formeel contractueel te worden vastgelegd.
30	Asbestonderzoek, risicobeoordeling	De aanwezigheid van asbesthoudende bronnen dient te worden vastgelegd op basis van een onderzoek door een deskundige. De meest geëigende methode is een asbestinventarisatie/risicobeoordeling conform de SC 540. 'Type A' is een asbestinventarisatie op basis van licht-destructief onderzoek. Een 'type-B' onderzoek is een aanvullend asbestonderzoek tijdens de bouwkundige sloop indien in het 'type-A' onderzoek de vermoedelijke aanwezigheid van verborgen asbestbronnen wordt gerapporteerd door het asbestinventarisatiebureau. Output van dit onderzoek is onder meer een risicobeoordeling en een kostenindicatie voor het verwijderen van het aangetroffen asbesthoudend materiaal. Voorts wordt in het inventarisatierapport de risicocategorie aangegeven op basis waarvan de betreffende asbestbron kan worden verwijderd conform het risicobeleid asbest van SZW

50	Asbestbeheersplan	Op basis van de resultaten van het onderzoek vervaardigt UVO een asbestbeheersplan op basis van bijlage D van de NEN 2991). Dit asbestbeheersplan dient tenminste de volgende elementen te bevatten met betrekking tot het aangetroffen asbesthoudend materiaal: • een stelsel van gebruiksbeperkende maatregelen; • een periodieke controle op de effectiviteit van de maatregelen (monitoring) • een overzicht van de te nemen maatregelen indien monitoring hiertoe aanleiding geeft; • een noodplan (calamiteitenplan) om ongelukken of ontstane schades waardoor asbest verspreid zou kunnen worden, direct te verhelpen. Betrokkenen (facilitair beheer en derden) zullen door UVO worden geïnformeerd over dit asbestbeheersplan (communicatieplan) Monitoring: UVO is verantwoordelijk voor een adequate monitoring van de te handhaven asbesthoudende bronnen. Varianten zijn periodieke visuele controles om eventuele beschadigingen van het materiaal vast te stellen, tot een periodiek meetprogramma op basis van vooraf vastgestelde meetplannen. Resultaten van de monitoring zullen worden geregistreerd in het gebouwenregister.
60	Verwijderen of in stand houden?	Op basis van de onderliggende informatie wordt door UVO besloten of en zo ja welke aangetroffen asbestbronnen dienen te worden verwijderd of in stand gehouden. In beide gevallen heeft UVO tot taak de gevolgen van deze besluitvorming te financieren dan wel zodanige voorzieningen te treffen, dat een en ander kan worden gefinancierd.
70	In stand houden	In geval van 'in stand houden' is UVO er verantwoordelijk voor dat betrokkenen (facilitair beheer, overige gebruikers, aannemers, enz.) volledig op de hoogte zijn van de gevolgen van het asbestbeheersplan. Een en ander zal periodiek worden geverifieerd.
80	Verwijderen	Op basis van het asbestbeheersplan kan UVO ervoor kiezen om het aangetroffen asbesthoudend materiaal direct te laten verwijderen. In de regel zal de aanleiding hiertoe een verhoogd emissierisico en daarmee een verhoogd blootstellingsrisico zijn. Voorafgaande aan dit besluit kan UVO overwegen om een nader onderzoek in te laten stellen naar de potentiële en/of actuele aard en omvang van een verondersteld verhoogd blootstellingsrisico. Een en ander dient op adequate wijze te worden gecommuniceerd met direct en indirect betrokkenen (communicatieplan). Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden: UVO.
90	Sloopmelding	Voor de verwijdering van asbesthoudende bronnen is een melding voor het onderdeel slopen asbest vereist. Hiervoor moet een melding via het OLO worden ingediend. Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden: UVO.

100	Uitvoering	De uitvoering van de asbestverwijderende werkzaamheden dient plaats te vinden door een hiertoe op basis van de SC 530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf. Indien uit het inventarisatierapport blijkt dat bepaalde asbestbronnen kunnen worden verwijderd op basis van risicocategorie 1 (Arbobesluit), mogen de werkzaamheden uitgevoerd worden door een niet-gecertificeerd bedrijf. Dit bedrijf dient wel opgeleid personeel hebben die de werkzaamheden uitvoert. De aanbesteding en gunning vinden plaats op basis van vooraf vastgestelde procedures. Aandachtspunten: • minimaal 5 dagen bij onnodige leegstand anders 28 dagen voor de uiteindelijke verwijdering dient er een sloopmelding te zijn gedaan; • de melder is verplicht, uiterlijk 2 weken na voltooiing van het werk, een kopie van de in artikel 9, eerste lid van het asbestbesluit bedoelde eindbeoordeling (asbestvrijverklaring) aan VTH-THBO te worden aangereikt. (voor zover betrekking hebbende op een binnensanering en bij een buitensanering een eindbeoordeling). Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden: UVO.
110	Aanbestedings-beleid	De werkzaamheden worden aanbesteed en gegund op basis van het bestaande beleid.
120	Eindcontrole	Na voltooiing van de asbestverwijderingswerkzaamheden dienen deze te worden gecontroleerd door een onafhankelijk, hiertoe geaccrediteerd, laboratorium op basis van de NEN 2990 (meetvoorschrift eindcontrole na asbestverwijdering).
130	Communicatie	Het Communicatiebureau van de gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie en wordt daarbij, naar behoefte, bijgestaan door o.a. VTH-THBO, de GG&GD, de Brandweer gemeente Utrecht (VRU) Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie.

P 030

Asbest in (water)bodem

Omschrijving	Asbestverdachte materialen in de (water)bodem, waarbij het materiaal is vermengd met de bodem
Hoedanigheid	De gemeente is bevoegd gezag in het kader van het afgeven van een omgevingsvergunning. De provincie (en een aantal gemeenten) is bevoegd gezag in het kader van gevallen van bodemverontreiniging De waterbeheerder is bevoegd gezag voor de waterbodem.
Wettelijke basis	Wet Bodembescherming.
Procedure	P 030: Asbest in (water)bodem bij civiele werken.
Aanspreekpunt	VTH-THBO voor advies over bodemaspecten Wabovergunning en voor advies als doorgeefluik richting bevoegd gezag voor gevallen van bodemverontreiniging. Milieu en Mobiliteit (M&M) als bevoegd gezag en voor advisering over asbestverdachtheid van de bodem en toetsing aan Nota bodembeheer. Indien (water)bodem eigendom gemeente is kan adviseur bodem van M&M ondersteuning geven. Maar deze heeft geen bevoegd gezag taak. Dit wordt door een andere adviseur bodem uitgevoerd (rollen scheiding). Waterbeheerder is bevoegd gezag voor de waterbodem. Primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij eigenaar van de (water-)bodem. Communicatiebureau van de gemeente biedt bijstand in communicaties naar bewoners in de omgeving of gebruikers van de (water)bodem.

P 030 A S B E S T I N (W A T E R) B O D E M .

Toepassingsgebied

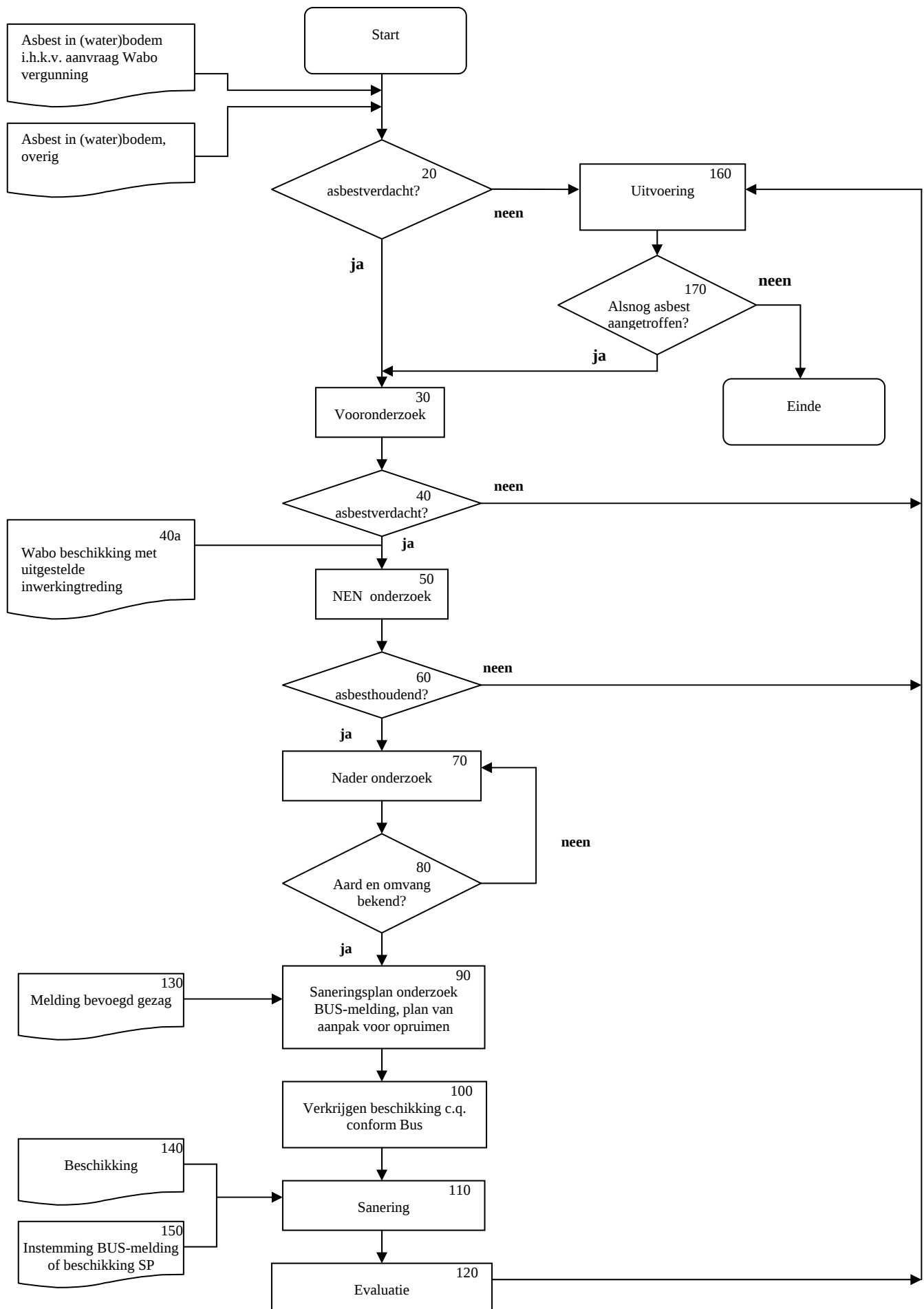
- Afhandelen van potentiële asbestverdachte gronden.
- Aanvraag omgevingsvergunning.
- Transacties, uitgifte van gronden, infrastructurele werken.
- Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij afhandeling.

Doel

- Transparant en éénduidig verloop in de afhandeling van asbestverdachte gronden.
- Afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Adequate interne en externe communicatie over dit thema.

Referenties

- Wabo
- Bouwbesluit
- Bouwverordening
- Wet Bodembescherming.
- Waterwet
- Besluit Uniforme Saneringen (BUS).
- Besluit Uitvoeringskwaliteit Bodembeheer.
- Circulaire Bodembescherming 2009 (aangepast d.d. 3 april 2012).
- Nota bodembeheer 2012 – 2022 (versie januari 2012) gemeente Utrecht
- Arbobesluit en de daaruit opgestelde CROW-leidraad 132, voor het werken met verontreinigde grond.
- NEN 5707, Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem.
- NEN 5897, Monsterneming en analyse van asbest in bouw- en sloopafval en puingranulaat.
- NTA 5727, Monsterneming en analyse van asbest in de waterbodem en baggerspecie.

10	N.a.v. aanvraag Wabovergunning	De aanvraag omgevingsvergunning wordt door VTH-FOV ontvangen en afgehandeld. Deze afdeling is verantwoordelijk voor het aanvragen van een advies aangaande de bodemgesteldheid op de betreffende locatie bij M&M. In het kader van het verkrijgen van een omgevingsvergunning wordt een bodemonderzoek bijgeleverd door de aanvrager.
	Overig	Indien bouw- of infrastructurele werkzaamheden worden uitgevoerd en indien gronden worden overgedragen aan andere partijen, bestaat de kans dat men te maken krijgt met asbest in de bodem en/of het puin. Het voornemen tot genoemde activiteiten kan ontstaan bij: • Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling afdeling Grondzaken, voor de uitgifte van gronden; • Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, voor beheer van openbare infrastructuur en infrastructurele ontwikkeling; • UVO, voor transactie/verkoop van vastgoed, inclusief bijkomende gronden en gemeentelijke terreinen bij scholen. • POS, PLR en M&M (bodemsaneringsprogramma) Deze initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van deze werken. Bij dit voornemen dient de vraag gesteld te worden of de betreffende grond verdacht is op de aanwezigheid van asbesthoudende materialen.
20	Asbestverdacht	In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat alle puinhoudende bodem asbestverdacht is, indien het puin afkomstig is uit de periode 1945-1993 en er sprake is van een puinhoudende bodem. Indien bij de beoordeling geen informatie beschikbaar is om de asbestverdachtheid vast te stellen, zal een vooronderzoek uitgevoerd moeten worden. M&M geeft, op grond van de verdachtheid, een schriftelijk positief of negatief advies aan VTH-THBO.
30	Vooronderzoek	Indien de asbestverdachtheid is vastgesteld of als blijkt dat van de betreffende grond geen gegevens bekend zijn, wordt door middel van een vooronderzoek (conform NEN 5707 en/of NEN 5897) vastgesteld of de verdachtheid terecht is. Dit vooronderzoek bestaat uit een historisch onderzoek. Het uitvoeren van een vooronderzoek wordt uitgevoerd door de aanvrager van de Wabovergunning c.q. eigenaar van de (water)bodem Bij een aanvraag Wabovergunning gebeurt dit n.a.v. een verzoek tot het verstrekken van aanvullende informatie bij de aanvrager. VTH-FOV is verantwoordelijk voor het verzoek tot aanvullende informatie.

40	Asbestverdacht	Het vooronderzoek bevestigt of ontzenuwt de asbestverdacht-hheid van de betreffende grond/bodem. Indien het vooronderzoek aangeeft dat er geen asbest in de bodem aanwezig is, kan verdere uitvoering van de werkzaamheden onbelemmerd plaatsvinden. Bij een asbestverdachtheid wordt een onderzoekshypothese vastgesteld conform NEN 5707 en/of NEN 5897. In dit geval dient een NEN onderzoek plaats te vinden.
40a	N.a.v. aanvraag Wabo vergunning	Indien de bodem asbesthoudend is en de concentraties overschrijden, geeft M&M aan VTH-FOV een negatief advies in verband met (een redelijk vermoeden van) ernstige verontreiniging als bedoeld in de Wbb. VTH-FOV zal de aanvrager dan een Wabo beschikking met uitgestelde inwerkingtreding (BB art 6.2c) verstrekken. De omgevingsvergunning treedt niet eerder in werking dan nadat aan de voorwaarden die in het advies van M&M gesteld zijn, is voldaan.
50	Verkennd onderzoek	Het NEN onderzoek heeft als doel na te gaan of de verdenking van de aanwezigheid van asbest terecht is. Opdrachtverstrekking voor het doen van het onderzoek wordt gegeven door de eigenaar van de betreffende grond. Het veldwerk en de analyse in het kader van het verkennend onderzoek moet worden uitgevoerd door een onafhankelijk gecertificeerd en erkend adviesbureau conform NEN 5707 en/of NEN 5897. De resultaten van het onderzoek worden door Milieu en Mobiliteit gecontroleerd op inhoudelijke juistheid. Hierbij zijn met name de conclusie en de monsternamen-strategie van belang, zoals gesteld in de betreffende normen.
60	Asbesthoudend	Indien uit het NEN onderzoek blijkt dat de grond ten onrechte asbestverdacht was, kan de uitvoering van de werkzaamheden onbelemmerd voortgang vinden. Indien het NEN onderzoek de aanwezigheid van asbest aantoonst zal door middel van een nader onderzoek de aard en omvang van de asbestverontreiniging moeten worden vastgesteld. M&M is bevoegd om te besluiten geen nader onderzoek uit te voeren. Dit besluit kan genomen worden: 1. Indien de aard en omvang reeds in het NEN onderzoek bekend is geworden (vaak bij kleine hoeveelheid verontreinigde grond); 2. Indien reeds een sanering plaats gaat vinden (voor overige verontreinigende stoffen), waarbij de saneringsomvang groter is dan de potentiële asbestverontreiniging. M&M zal op basis van het vigerend beleid in dit stadium een toetsing (ernst en spoedeisendheid en beoordeling op grond van het Bodembeheerplan gemeente Utrecht) doen en zal hierover de eigenaar (in dit geval de gemeente)/ verantwoordelijke een advies uitbrengen voor vervolgstappen.

70	Nader onderzoek	Het nader onderzoek heeft tot doel de aard en omvang vast te stellen van de verontreiniging. Dit onderzoek wordt uitgevoerd conform de NEN 5707 en/of NEN 5897 door een onafhankelijk bodemadviesbureau. Dit adviesbureau is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van het onderzoek. M&M is verantwoordelijk voor de beoordeling van de rapportage (de onderzoeksmethode, de monsternamestrategie, conclusies, aanbevelingen en wettelijke toetsing).
80	Aard en omvang bekend	Indien de aard en omvang bekend zijn, is de onderzoeksfase afgesloten en wordt de sanerings- opruimfase bereikt.
90	Saneringsplan/ BUS-melding	Het saneringsplan, plan om op te ruimen of de melding wordt opgesteld indien de aard en omvang van de asbestverontreiniging bekend zijn. Indien er sprake is van een uniforme sanering volgens de “Regeling Uniforme Sanering”, kan worden volstaan met een ‘melding’. Het saneringsplan wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de eigenaar van de grond en heeft als doel onderdeel te zijn van de melding naar het bevoegd gezag. In het kader van het provinciaal en/of landelijk beleid kunnen meerdere saneringsvarianten worden gekozen. Hiertoe is soms een saneringsonderzoek noodzakelijk. Het saneringsplan/de melding en of het plan om op te ruimen wordt ter toetsing voorgelegd aan M&M. De inhoud van het saneringsplan dient in overeenstemming te zijn met de Wet bodembescherming. Voor de BUS-melding kan gebruik worden gemaakt van het formulier ‘Melding sanering’ zoals beschikbaar bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.
100	Verkrijgen beschikking	Voor een sanering asbesthoudende grond is een beschikking c.q. een melding aan het bevoegd gezag noodzakelijk. Degene in wiens opdracht de opdracht wordt uitgevoerd, is verantwoordelijk voor het opstellen van de melding aan het bevoegd gezag (M&M) en het eventuele vooroverleg met het bevoegd gezag.
110	Sanering	Indien een beschikking onherroepelijk is c.q. meldingsprocedures zijn doorlopen voor de uitvoering van de sanering, kan worden begonnen met de sanering van de asbesthoudende grond. Tijdens de sanering gelden onderstaande aandachtspunten en taakverdeling: • Melden start, afwijkingen, bereiken einddiepte en einde sanering bij VTH-THBO; • Opstellen veiligheidsplan ontwerpfase door of namens eigenaar/verantwoordelijke; • Opstellen veiligheidsplan uitvoeringsfase door aannemer; • Melden werk bij de Inspectie SZW door aannemer; • Milieukundige begeleiding door gecertificeerde en erkende bodemadviesbureaus namens eigenaar/verantwoordelijke.

		Voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn veiligheids-technische maatregelen noodzakelijk. Hiervoor gelden richtlijnen, die zijn opgesteld op grond van het Arbobesluit. Een belangrijke richtlijn in deze is CROW-leidraad 132 (december 2008) voor het werken met verontreinigde grond. Deze CROW-leidraad is opgenomen in de RAW-systematiek en kan in de besteksvorming worden opgenomen.
120	Evaluatie	Na voltooiing van de sanering c.q. opruimen draagt degene in wiens opdracht de sanering c.q. opruimen is uitgevoerd, er zorg voor dat een evaluatieverslag over de uitgevoerde saneringswerkzaamheden wordt opgesteld. In het geval van een sanering volgens BUS dient het formulier 'Evaluatieverslag sanering' te worden ingevuld. Dit verslag/formulier wordt door of namens de opdrachtgever van de saneringswerkzaamheden verzonden aan het bevoegd gezag (VTH-THBO). De inhoud dient overeen te komen met de gestelde eisen in de beschikking (c.q. eerdere Bus melding)
130	Melding bevoegd gezag	De melding aan het bevoegd gezag bestaat minimaal uit: • kadastrale gegevens; • de uitgevoerde bodemonderzoeken; • het saneringsplan/de BUS-melding; • het bij het saneringsplan behorende meldingsformulier.
140	Beschikking	De beschikking ernst en spoedeisendheid wordt opgesteld door het bevoegd gezag (M&M). Deze wordt op basis van het bodemonderzoek opgesteld, hetgeen onderdeel is van de melding.
150	Instemming BUS-melding of beschikking saneringsplan (SP)	De instemming met de sanering c.q. voor het plan om het op te ruimen wordt opgesteld door het bevoegd gezag (M&M). Deze wordt op basis van het saneringsplan/de BUS-melding c.q. Bodembeheerplan opgesteld.
160	Uitvoering	De uitvoering van de bouw- en/of infrastructurele werkzaamheden kan onbelemmerd voortgang vinden, indien geen asbestverdacht materiaal aanwezig is en/of de aanwezige asbestverontreiniging is verwijderd.
170	Alsnog asbest aangetroffen	Tijdens de uitvoering kan het voorkomen dat alsnog asbest wordt aangetroffen. De waarneming van asbestverdachte materialen wordt in dit geval gedaan door de betreffende aannemer en/of toezichthouder namens de gemeente. In dit geval dient het werk stopgezet te worden en zal een onderzoek ingesteld moeten worden.

180	Communicatie	De primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij de eigenaar van de (water-)bodem. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar de bewoners in de omgeving of de gebruikers van de (water-)bodem over. Het Communicatiebureau van de gemeente is dan verantwoordelijk voor de communicatie en wordt daarbij, naar behoefte, bijgestaan door M&M, VTH-THBO, GG&GD, Brandweer gemeente Utrecht (VRU). Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie.
-----	---------------------	---

P 050

Sloopmelding asbest (uitzonderingsregeling particulieren)

Omschrijving	Sloop van of asbestverwijdering uit een gebouw in eigendom particulieren, niet zijnde bedrijven of instellingen
Hoedanigheid	Gemeente als ontvanger sloopmeldingen asbest Particulier
Wettelijke basis	Bouwbesluit en het Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 050 Sloopmeldingen particulieren
Aanspreekpunt	VTH-THBO als controlerende instantie en adviseur. Primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij eigenaar van het pand. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers van het pand over.
Omschrijving	Asbesthoudend materiaal dat als afvalstof wordt aangeboden door particulieren
Hoedanigheid	Gemeente, in het kader van zijn openbare functie.
Wettelijke basis	Wet Milieubeheer
Procedure	P 050 Sloopmelding asbest (uitzonderingsregeling particulieren)
Aanspreekpunt	Stadswerken, afdeling Inzameling, Markten en Havens. Het Communicatiebureau van de gemeente biedt indien noodzakelijk bijstand in communicatie naar particulier.

P 050 SLOOPMELDING ASBEST (uitzonderingsregeling particulieren)

Toepassingsgebied

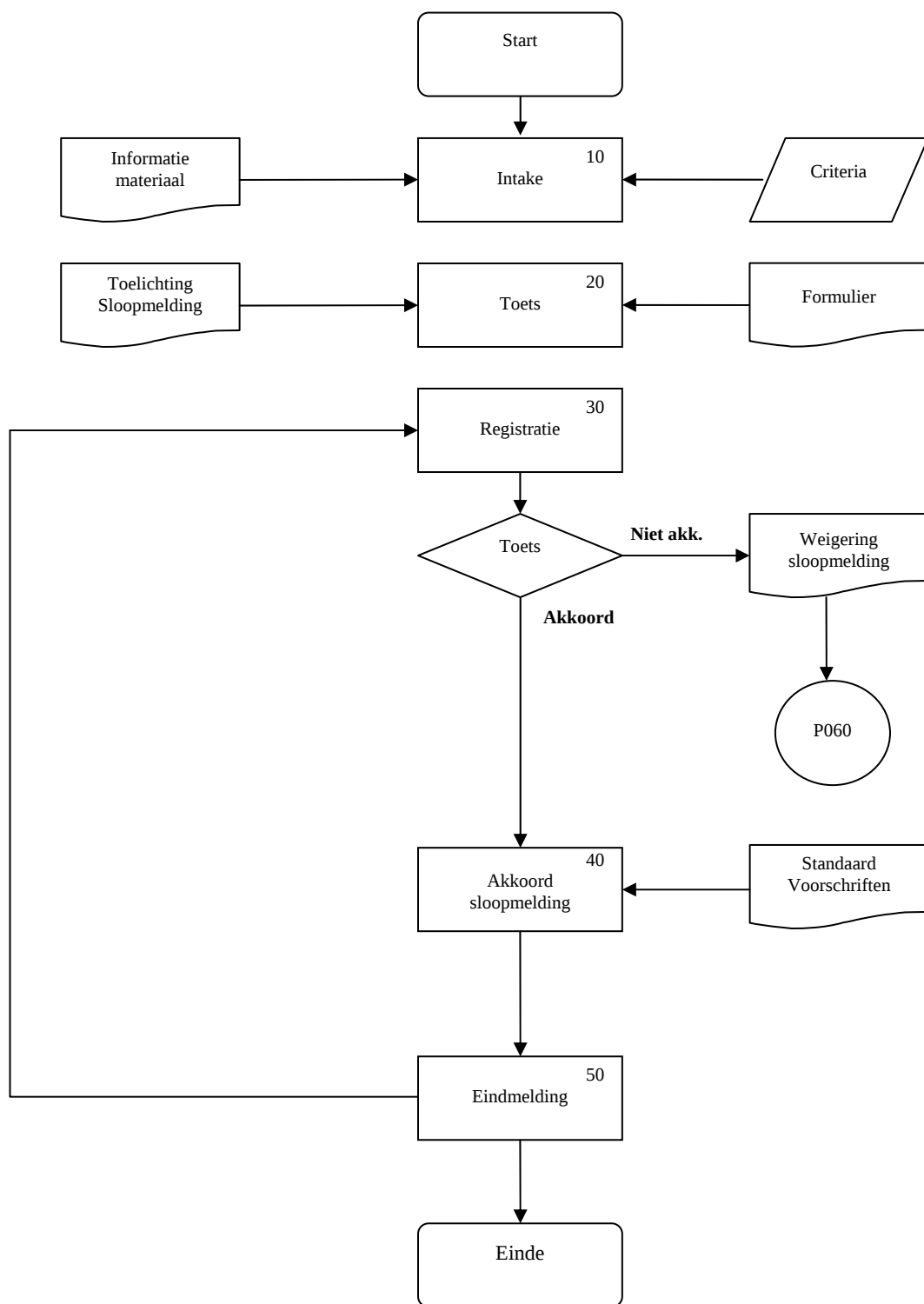
- Afhandeling sloopmeldingen asbest in woningen op basis van de uitzonderingsregeling particulieren.
- Procedures, checklists.
- Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden.

Doel

- Transparant en éénduidig verloop in de beoordeling, afwikkeling en controle / handhaving van sloopmeldingen.
- Afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Adequate interne en externe communicatie over dit thema.

Referenties

- Woningwet
- Wet Milieubeheer Wm (IenM)
- Wet Milieugevaarlijke stoffen Wms (IenM)
- Asbest-verwijderingsbesluit (BZK)
- Productenbesluit asbest (IenM)
- Bouwbesluit 2012 (BZK)
- Brochure "Asbest in en om het huis" (IenM en SZW)
- Bundel "235 vragen over asbest" (IenM en InfoMil)
- Standaardvoorschriften verwijdering asbestbevattende materialen door particulieren
- Stroomschema sloopaanvraagprocedure (model)
- Folder 'asbest in en om het huis', uitgave gemeente Utrecht.

10	Intake Uitvoerings- inspecteur met specialisatie asbest	Aanvraag om informatie en de melding van het voornemen door een particulier om asbestverdacht materiaal uit zijn woning te verwijderen (ASMP = asbest sloopmelding particulier), vindt plaats bij VTH-THBO. De hiertoe aangewezen asbestinspecteur overlegt (telefonisch) met de particulier (klant) en maakt een afspraak om de situatie ter plaatse op te nemen. Vastgesteld moet worden of en in hoeverre volstaan kan worden met een ASMP, dan wel dat de voorgenomen werkzaamheden sloopmeldingplichtig is. Taak en bevoegdheid: asbestinspecteur. VTH-THBO beschikt over een éénduidige procedure sloopmelding, waarin de criteria staan vermeld welke sloopactiviteiten vallen onder de uitzonderingsregeling particulieren (BB2012, art. 1.26). Alle andere verwijderingwerkzaamheden van asbesthoudende materialen zijn sloopmeldingplichtig. Document: gemeentelijk voorlichtingsmateriaal en –brochures.
20	Toets Uitvoerings- inspecteur met specialisatie asbest	De behandelend asbestinspecteur voert ter plaatse een visuele controle uit op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal ter inschatting of de beoordeling van de aanvrager de juiste is. Het sloopmeldingsformulier wordt vervolgens door de aanvrager ingevuld samen met de behandelend asbestinspecteur, en vervolgens ondertekend. Document: 'melding sloop asbestverdacht materiaal'.
30	Registratie Administratief medewerk(st)er	Op de dag van ondertekening van het sloopmeldingsformulier of een werkdag erna wordt het meldingsformulier geregistreerd in het gemeentelijk registratiesysteem, dit in verband met een adequate administratie en wettelijke termijnen. Aandachtspunt: In het gemeentelijk registratiesysteem worden de adres- en kadastrale gegevens van de melder opgenomen. De uitzonderingsregeling voor particulieren geldt éénmalig per kadastraal perceel tot maximaal 35m² asbestverdacht materiaal. Documenten: Gemeentelijk Registratiesysteem (SquitXO)

40	Mededeling onder voorschriften Uitvoerings- inspecteur met specialisatie asbest	Indien de sloopmelding voldoet aan de criteria, wordt de melder schriftelijk medegedeeld dat de sloopmelding akkoord is. Aan deze mededelingen worden nadere voorwaarden verbonden. Taak, bevoegdheid en verantwoordelijkheid: VTH-THBO. Indien de aanvrager zonder het schriftelijk akkoord van de sloopmelding op het afvalscheidingstation komt kan hij niet het gratis beschermpakket krijgen en zal er ook geen inpakmateriaal beschikbaar gesteld worden en kan men ook niet het asbestverdacht materiaal inleveren. Het ingepakt asbesthoudend materiaal dient door de eigenaar zelf ,na melding bij de werfbaas, in de container gelegd te worden. Hierbij is het noodzakelijk dat de beschikking wordt getoond, daarna wordt de gewaarmerkte kopie van het aanvraagformulier ingenomen. Aandachtspunt: 5 dagen voordat men het asbest gaat verwijderen dient men de sloopmelding particulier in, en wordt dit schriftelijk bevestigd. Ingevolge artikel 1.26, lid 1 Bb 2012 is de termijn bepaald op ten minste vier weken. Ingevolge artikel 1.26, lid 5 Bb 2012 is bepaald dat in afwijking van het eerste lid de sloopmelding ten minste 5 werkdagen voor de voorgenomen aanvang van het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden wordt gedaan indien: b. die sloopwerkzaamheden bestaan uit het anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf in zijn geheel verwijderen van geschroefde, asbesthoudende platen waarin de asbestvezels hechtgebonden zijn, niet zijnde dakleien, of van asbesthoudende vloertegels of niet gelijkde, asbesthoudende vloerbedekking, uit een woning of bijgebouw, voor zover die woning of dat bijgebouw niet bedoeld zijn voor de uitoefening van een beroep of bedrijf de oppervlakte van de te verwijderen asbesthoudende platen, vloerbedekking of vloertegels maximaal 35 m2 per kadastraal perceel bedraagt. De regeling onder sub b is uitsluitend bedoeld voor de bewoner c.q. gebruiker van een woning
50	Eindemelding Medewerk(st)er afvalscheiding- station	Nadat het asbestverdacht materiaal is ingeleverd bij het afvalscheidingstation (gemeentewerf) zal de mededeling onder voorschriften aldaar worden ingenomen en bij VTH-THBO, PDIV gearchiveerd.
60	Communicatie	Het Communicatiebureau van de gemeente biedt, indien noodzakelijk, bijstand in communicatie naar particulier Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie.

P 060

Sloopmelding (met of zonder asbest)

Omschrijving	Sloop of asbestverwijdering van of uit een gebouw in eigendom derden, niet zijnde een particulier
Hoedanigheid	Gemeente als toezichthouder voor het onderdeel slopen asbest
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 060 Sloopmeldingen (met of zonder asbest)
Aanspreekpunt	VTH-THBO als controlerende instantie en adviseur. Primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij eigenaar van het pand. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers van het pand over.
Omschrijving	Asbesthoudend materiaal dat als afvalstof vrijkomt bij sloop/renovatie van gemeentelijke gebouwen
Hoedanigheid	Gemeente is eigenaar
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	Verwijdering is onderdeel van de melding voor het onderdeel slopen asbest, zie P 060
Aanspreekpunt	• UVO als eigenaar/indieners van de melding voor het onderdeel slopen asbest • VTH-THBO als handhavende instantie en behandelaar sloopmelding. • Het Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers.

P 060 SLOOPMELDING (AL DAN NIET IN SAMENLOOP MET INDIENING OMGEVINGSVERGUNNING)

Toepassingsgebied

- Afhandeling Sloopmelding voor het onderdeel slopen en asbest in bouwwerken.
- Procedures, checklists.
- Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden.

Doel

- Transparant en éénduidig verloop in de beoordeling, afwikkeling en controle / handhaving van de Sloopmelding.
- Afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- Adequate interne en externe communicatie over dit thema.

Referenties

- Woningwet
- Asbest-verwijderingsbesluit (BZK)
- Bouwbesluit 2012 (BZK)
- Productenbesluit Asbest (IenM);
- Arbobesluit inzake asbest (SZW);
- SC 540 (certificatieschema voor het SCA Procescertificaat Asbestinventarisatie;
- SC 530 (certificatieschema voor het SCA Procescertificaat asbestverwijderen;
- NEN 2939 (Bepaling van de concentratie aan respirabele asbestvezels in de lucht bij het werken met- of in de directe omgeving van asbest of asbesthoudende producten, met behulp van microscopische technieken);
- NEN 2990 (Eindcontrole na asbestverwijdering)
- NEN 2991 (Risicobeoordeling in- en rondom gebouwen of constructies waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt);
- Beschrijving van het adequate niveau gemeentelijke asbesttaken (I&M-Inspectie)
- Plan van Aanpak Asbestbrand (IenM)
- Handreiking Sloop versie 1.4 (VBWTN);
- Stroomschema sloopmeldingprocedure.

10	Vooroverleg, informatie	Aanvraag om informatie over het indienen van een sloopmelding vindt plaats bij VTH-FOV. VTH-FOV beschikt over een éénduidige checklist en een overzicht van criteria, waarin staat vermeld welke eisen voor het onderdeel slopen met of zonder asbest zijn vereist. Document: gemeentelijk voorlichtingsmateriaal en brochures, waaronder "Asbest in en om het huis" van de gemeente Utrecht (versie 010107), kennisdocument 10 en de handreiking sloop versie 1.4 van VBWTN. <i>Voorts kan gebruik worden gemaakt van bestaand materiaal van lenM en InfoMil:</i> • "235 vragen over asbest" • "Asbest in bedrijven en instellingen" • "Asbest in en om het huis" Aandachtspunt: De risicoregeling zoals beschreven in het gewijzigde Arbobesluit van 7 juli 2006 (SZW) kent geen uitzonderingen met betrekking tot de vervaardiging van een asbestinventarisatierapport. In alle gevallen dient conform het Arbobesluit een asbestinventarisatierapport te worden vervaardigd, al was het om de risicocategorie van de asbestbron bij verwijdering vast te leggen.
	Criteria	Criteria om te beoordelen of en in hoeverre een asbestinventarisatierapport voor het onderdeel slopen asbest is vereist. Bevoegdheid: VTH-FOV. Indien geen asbestinventarisatierapport is vereist, wordt dit besluit door VTH-FOV vastgelegd. Document: beoordelingscriteria Sloopmelding voor het onderdeel asbest.
20	Indiening slopemelding	De indiening vindt plaats via het Overheidsloket Online (OLO). De indiener kan de eigenaar van een bouwwerk zijn (natuurlijke persoon of rechtspersoon), maar ook diens gevolmachtigde. Aan de sloopmelding dient een asbestinventarisatierapport type A conform de SC 540 (indien vereist) te worden toegevoegd. De aanvrager dient de eigenaar te zijn van het te verwijderen asbesthoudend materiaal of daartoe zijn gemachtigd.
30	Registratie	Registratie aanvraagformulier door VTH-FOV in verband met een adequate administratie en wettelijke termijnen. Verzenden ontvangstbevestiging naar aanvrager. Document: Gemeentelijk registratiesysteem (SquitXO).

	Ontvankelijk?	Beoordeling van de sloopmelding voor het onderdeel asbest. Beoordeling noodzaak tot aanwezigheid asbest inventarisatierapport: taak en verantwoordelijkheid afdeling VTH-THBO. Controle op de aanwezigheid van een asbestinventarisatierapport: VTH-THBO. Indien de sloopmelding akkoord is, wordt bevestiging verzonden naar de aanvrager. De melding kan ook betrekking hebben op het verwijderen van asbest op basis van de uitzonderingsregeling voor particulieren. In dat geval wordt aangesloten op het dienovereenkomstige processchema (P050) Document: checklist volledigheid aanvraag Omgevingsvergunning voor het onderdeel slopen asbest.
40	Verificatie asbestinventarisatierapport	Het asbestinventarisatierapport wordt inhoudelijk gecontroleerd op juistheid, volledigheid en validiteit. Taak en verantwoordelijkheid: een asbestinspecteur van VTH-THBO. Indien de bijlagen voldoen aan de hiertoe gestelde vereisten wordt hiervan formeel registratie gedaan, ondertekend door de hiertoe bevoegde persoon. Indien de bijlagen niet of niet volledig voldoen aan de hiertoe gesteld eisen, kan om nadere informatie worden gevraagd bij de indiener. Indien hierop niet of niet in voldoende mate wordt gereageerd, wordt de sloopmelding beschouwd als niet te zijn gedaan. Hierover wordt de aanvrager schriftelijk geïnformeerd. Taak en verantwoordelijkheid: VTH-THBO. Document: checklist bijlagen Sloopmelding voor het onderdeel asbest.

50	Aanvaarding sloopmelding	Vervaardigen, ondertekenen en verzenden van akkoord sloopmelding. Registratie in SquitXO. Taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid: VTH-FOV. Aandachtspunt: ingevolge artikel 1.26, lid 1 Bb 2012 is de termijn bepaald op ten minste vier weken. Ingevolge artikel 1.26, lid 4 Bb 2012 is bepaald dat in afwijking van het eerste lid de sloopmelding op een vanwege het bevoegd gezag aan te geven tijdstip wordt gedaan indien het slopen naar oordeel van het bevoegd gezag onverwijld dient plaats te vinden. Ingevolge artikel 1.26, lid 5 Bb 2012 is bepaald dat in afwijking van het eerste lid de sloopmelding ten minste 5 werkdagen voor de voorgenomen aanvang van het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden wordt gedaan indien: a. die sloopwerkzaamheden in het kader van reparatie- of mutatieonderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd aan een asbesthoudende toepassing in een gebouw en handhaving van de termijn, bedoeld in het 1e lid, tot onnodige leegstand van het gebouw of een gedeelte daarvan zou leiden of het gebruiksgenot daarvan ernstig zou belemmeren Document: Handreiking Slopen versie 1.4, Vereniging Bouw- & Woningtoezicht Nederland.
60	Controle, handhaving	Het vergunningsdossier wordt overgedragen aan VTH-THBO. Controle en handhavingsbeleid op basis van bestaand toezichtprotocol bouw/sloop en bestaand beleid van VTH-THBO. Opmerking: De inspecteur die toezicht houdt op de uitvoering van de sloop is nooit degene die de melding heeft behandeld. Taak en verantwoordelijkheid: afdeling VTH-THBO.
70	Eindmelding	Binnen twee weken na gereedmelding van de asbestverwijdering in een binnenruimte dient de indiener van de sloopmelding een afschrift van het vrijgaverapport aan de inspecteur VTH-THBO toe te zenden. Dit vrijgaverapport is opgesteld door een hiertoe geaccrediteerd laboratorium op basis van de NEN2990. Het toezenden van een afschrift van dit vrijgaverapport bij een zgn. buitensanering is niet wettelijk verplicht. Er dient wel een eindverklaring te worden opgesteld. Hiermee wordt het dossier afgesloten. Registratie: SquitXO

80	Communicatie	De primaire verantwoordelijkheid voor de communicatie ligt bij de eigenaar van het pand. De gemeente ziet erop toe dat de eigenaar de bewoners en de omgeving tijdig informeert en neemt zonodig aanvullende maatregelen. Medewerkers van VTH-THBO, de GG&GD, de Brandweer Utrecht (VRU) en andere organisaties geven relevante input voor de communicatie. Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie.
----	---------------------	---

P 070

GEBEURTENISSEN WAARBIJ MOGELIJK ASBEST IN DE OMGEVING IS VRIJGEKOMEN

Omschrijving	Vrijkomen van asbest(houdende materialen) bij een incident, brand, explosie
Omschrijving	Het betreft hier de procedure voor gevallen waarbij mogelijk asbest in de leefomgeving is vrijgekomen, en meerdere disciplines van de gemeentelijke organisatie noodzakelijk zijn (Brandweer Utrecht (VRU), politiemilieudienst (alleen bij overtredingen), ambulancediensten, B&W)
Hoedanigheid	Handhaver bebouwde omgeving
Wettelijke basis	Bouwbesluit, Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 070 Meldingen waarbij mogelijk asbest in de omgeving is vrijgekomen
Aanspreekpunt	VTH-THBO. (VTH-THBO is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar. Buiten kantooruren is VTH-THBO voor spoedeisende gevallen bereikbaar middels het calamiteitenteam (piketdienst) van VTH-THBO) GG&GD en het Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers.

Omschrijving	Opruiming van asbesthoudende materialen (na bestrijdingsfase) binnen de projectie van het oorspronkelijk object of bouwwerk. Asbest in puinresten / sloopsituatie
Hoedanigheid	Handhaver
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 070 Meldingen waarbij mogelijk asbest in de omgeving is vrijgekomen
Aanspreekpunt	VTH-THBO. Betrek GG&GD in een zo vroeg mogelijk stadium erbij. Ervaring leert dat risico communicatie over asbest ingewikkelde materie is. De GG&GD heeft daar expertise in opgebouwd en ook beschikbaar via samenwerking met bijvoorbeeld GGD Amsterdam. Primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij eigenaar van het pand. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar bewoners in omgeving of huurders/gebruikers van het pand over.

Omschrijving	Opruiming asbesthoudende materialen (na bestrijdings-fase) buiten de projectie van het oorspronkelijk object of bouwwerk. Asbest op en in de (water)bodem
Hoedanigheid	Handhaver bebouwde omgeving
Wettelijke basis	Asbestverwijderingsbesluit
Procedure	P 070 Meldingen waarbij mogelijk asbest in de omgeving is vrijgekomen
Aanspreekpunt	VTH-THBO. Primaire verantwoordelijkheid voor communicatie ligt bij eigenaar van de (water-)bodem. Als deze in gebreke blijft, neemt de gemeente de communicatie naar bewoners in omgeving of gebruikers van de (water-)bodem over.

P 070 GEBEURTENISSEN WAARBIJ MOGELIJK ASBEST IN DE OMGEVING IS VRIJGEKOMEN

Toepassingsgebied

- Afhandeling van (mogelijk) vrijgekomen asbest bij onverwachte gebeurtenissen.
- Asbesthoudende producten (geheel of gedeeltelijk)
- Procedurele afhandeling
- Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Doel

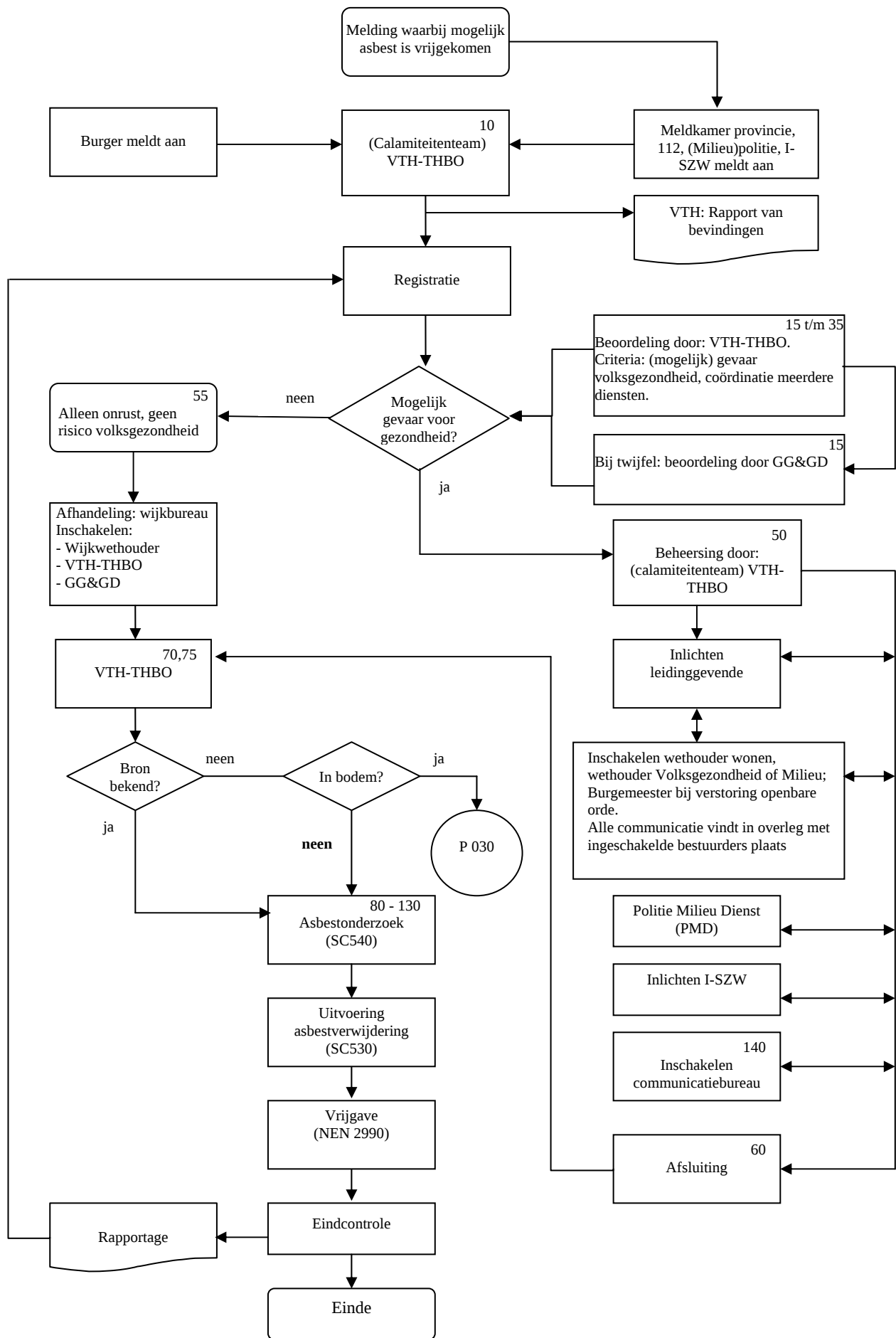
Ervoor zorgen dat de verantwoordelijkheden en taakverdeling duidelijk zijn, zodat verantwoord en voortvarend wordt opgetreden. Ervoor zorgen dat adequaat wordt gecommuniceerd.

Referenties

- Asbestverwijderingsbesluit (BZK)
- Wet Bodembescherming (I&M)
- Woningwet (BZK)
- Bouwbesluit 2012 (BZK)
- Gemeentewet (BZK)
- Plan van Aanpak Asbestbrand (I&M en BZK)
- SC 540 (certificatieschema voor het SCA Procescertificaat Asbestinventarisatie);
- SC 530 (certificatieschema voor het SCA Procescertificaat asbestverwijderen);
- NEN 5707 (Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in de bodem)
- NEN 2990 (Eindcontrole na asbestverwijdering)
- NEN 2991 (Risicobeoordeling in- en rondom gebouwen of constructies waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt).
- Handreiking Handhaving bij illegale asbestsloop (VBWTN)

Onverwachte gebeurtenissen waarbij mogelijk asbest in de leefomgeving is vrijgekomen vragen om een kordate en adequate aanpak. Dit is met name aan de orde als:

- er (mogelijk) gevaar voor de volksgezondheid is.
- een directe aanpak nodig is, waarbij geen andere gemeentelijke afdeling aanwijsbaar en/of bereikbaar is.
- coördinatie nodig is van meerdere gemeentelijke diensten en/of instellingen.

10	Melding	Bij onverwachte gebeurtenissen waarbij mogelijk asbest is vrijgekomen zullen meldingen veelal binnenkomen via de eerste uitrukkende diensten (Brandweer Utrecht (VRU), politie, provincie). Deze nemen direct contact op met VTH-THBO. Buiten kantoortijden zal de melding bij het calamiteitenteam (piketdienst) van Vergunningen, Toezicht en Handhaving terechtkomen. VTH-THBO is de eerst verantwoordelijke instantie, die namens de gemeente ter plaatse opereert en beoordeelt of er sprake is van een mogelijke risico voor de volksgezondheid, onrust of geen van beiden. De beoordeling gebeurt in een aantal stappen (15 t/m 40). Als er geen sprake is van een risico voor de volksgezondheid of onrust, dan volgt afhandeling volgens de reguliere werkprocessen (P 010, P 030).
15	(Mogelijk) risico	Eigenlijk is er nooit sprake van acuut gevaar. Het gevaar zou kunnen ontstaan als mensen lang in een situatie zitten waar het risico op inademen van asbestvezels groot is. Het is dus zaak om dat te voorkomen. In een aparte bijlage is uitgewerkt in welke situaties er (mogelijk) sprake is van gevaar voor de volksgezondheid, en in welke (meestal) niet. Elke situatie moet apart worden beoordeeld, de bijlage is hierbij slechts een hulpmiddel. In geval van twijfel is het is ter beoordeling van de unit MMK van de GG&GD of er sprake is van (mogelijk) gevaar voor de volksgezondheid. Buiten kantooruren kan hiervoor de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) worden geconsulteerd (tel. nr. 030-21 99 409, meldkamer ambulancezorg). Als uit de beoordeling volgt dat er sprake is van (mogelijk) gevaar voor de volksgezondheid, dan vereist dat een kordate, verantwoorde aanpak. → 50
20	Coördinatie meerdere diensten noodzakelijk?	Indien er coördinatie noodzakelijk is tussen de verschillende gemeentelijke of externe diensten, dan vereist dat een kordate, verantwoorde aanpak. VTH-THBO coördineert hierbij alle beheersmatige activiteiten en maakt gebruik van de gemeentelijke en externe diensten en afdelingen: Communicatiebureau, GG&GD, I-SCW, Brandweer Utrecht (VRU), Politie. → 50
30	Alleen onrust?	Onrust kan ontstaan wanneer mensen (door eigen waarneming of via anderen) kennisnemen van asbestverwijdering, zoals bij het zien van 'mannen in witte pakken' in of rond een gebouw. Het ontstaan van onrust in situaties waarin asbest vakkundig en volgens de regels wordt verwijderd, is vaak het gevolg van een falende communicatie. Afhandeling onrust. → 55

40	Eén afdeling aanwijsbaar?	Indien het niet mogelijk is om de situatie door één afdeling/dienst aan te sturen, blijft coördinatie noodzakelijk. → 55 In het geval dat de situatie procedureel door één afdeling kan worden behandeld, kan het geheel aan die afdeling worden toegewezen door VTH-THBO. Daarbij wordt de verantwoordelijkheid aan deze afdeling overgedragen. Als voorbeeld kan genoemd het aantreffen van asbest langs de openbare weg. Hiervoor is procedure P 10 beschikbaar. Dit geval kan volgens die procedure worden afgehandeld.
50	Afhandeling	VTH-THBO is namens burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de beheersing van het incident. Indien sprake is van (mogelijk) gevaar voor de volksgezondheid, worden de wethouder Volksgezondheid ingeschakeld en de GG&GD. Deze is altijd eindverantwoordelijk voor de communicatie naar bewoners over de gezondheidsaspecten. Indien de openbare orde in het geding is, wordt de burgemeester ingeschakeld. In alle overige situaties wordt de wethouder milieu ingeschakeld. Aan het begin van de afhandeling wordt dus altijd minstens één bestuurder als eindverantwoordelijke ingeschakeld. Andere betrokken bestuurders (denk ook aan wethouder Wonen en de Wijkwethouder) worden geïnformeerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de inbreng van de volgende gemeentelijke afdelingen/diensten en aannemers: • Milieugezondheidskundige expertise bij asbestbranden (beoordelen risico bevolking) staat aan de Brandweer Utrecht (VRU) ter beschikking via de unit MMK van de GG&GD en in de persoon van de Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS-B). De unit MMK kan zich op zijn beurt laten bijstaan door de tweedelijns expertise van de GGD Amsterdam. Buiten kantooruren kan het calamiteitenteam van VTH-THBO direct een beroep doen op de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS, tel. nr. 030-21 99 409, meldkamer ambulancezorg). • VTH-THBO, in het geval er sprake is van bouwkundige aspecten (constructief, binnenluchtkwaliteit); • Eerste lijn: VTH-THBO, in het geval er sprake is van milieutechnische aspecten, zoals bodem, lucht en reststoffen; • Deskundigheid en inhoudelijke verantwoordelijkheid: VTH-THBO, in het geval er sprake is van milieutechnische aspecten, zoals bodem, lucht en reststoffen. • Ontwikkel Organisatie Veiligheid • Diensten voor openbare orde (politie) • Aannemers en saneerders, na beoordeling door SC5400 inventariseerder (deze laatste bepaald het besmettingsgebied) voor opruiming in het kader van beheersing. Het Communicatiebureau en GG&GD zorgen voor de communicatie met bewoners/omwonenden → 140.

55	Afhandelen onrust	Het wijkbureau handelt deze situatie af, hierbij wordt de wijkwethouder ingeschakeld. Hierbij betreft het wijkbureau in ieder geval VTH-THBO, de GG&GD en eventueel andere diensten. Voor communicatie met burgers/omwonenden worden de GG&GD en communicatieadviseurs van het wijkbureau ingeschakeld. In de praktijk blijkt dat risico communicatie over asbest een zeer specialistische aangelegenheid is, waar de GG&GD ervaring in heeft. Het is belangrijk om de unit MMK van de GG&GD in een zo vroeg mogelijk stadium in te zetten.
60	Afsluiting	Deze procedure wordt afgesloten, zodra de eerste bestrijdingsfase is afgesloten en wanneer geen verdere coördinatie noodzakelijk is. Na afsluiting is het: • niet meer noodzakelijk de bestrijdende diensten te coördineren; • mogelijk de zaak over te dragen naar één dienst/afdeling. Het is niet noodzakelijk onverwijld actie te ondernemen, de vervolgacties kunnen enige tijd op zich laten wachten (beheersmaatregelen zijn genomen). De communicatie met bewoners/omwonenden is een belangrijk onderdeel van deze fase, omdat het eindplaatje nu vaak bekend is (zie onder punt 140). In deze fase kunnen vragen worden beantwoord als “heb ik risico gelopen”.
70	Overdracht afdeling	Bij de overdracht naar een afdeling wordt de zaak na de bestrijding overgedragen. De primaire taak hiertoe ligt bij VTH-THBO. Onder stappen 80 t/m 130 wordt de overdrachtwijze nader toegelicht. VTH-THBO draagt alle noodzakelijke informatie over aan de betreffende afdeling, inclusief onderliggende stukken en rapportages.
75	Afspraken	Binnen VTH-THBO zijn afspraken gemaakt over hoe in deze situaties te handelen. De afspraken omvatten alarmeringsafspraken, opdrachtverstrekking voor opruiming, toezicht en juridische aspecten. VTH-THBO is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van dit werkdocument.

80	Gebouw van een derde	Is de achterblijvende situatie een gebouw van een derde, wordt het geval overgedragen aan VTH-THBO die toezicht houdt op de activiteiten van de eigenaar. Aandachtspunt: Voorafgaande aan de opruimwerkzaamheden wordt, op grond van het Asbestverwijderingsbesluit, asbestinventarisatierapport conform SC 540 vervaardigd. Het inventarisatierapport stelt zowel de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal in het (restant) gebouw vast, als het eventuele verspreidingsgebied in de omgeving van het gebouw. Verwijding van asbesthoudende restanten vindt plaats na aanvaarding van de sloopmelding door VTH-FOV. Indien er gevaar is voor emissie/verspreiding, dient direct te worden gesaneerd
90	Gemeentelijk gebouw	Is de achterblijvende situatie een gebouw van de gemeente, dan wordt het geval overgedragen aan UVO. Deze zal als eigenaar maatregelen treffen om de mogelijk aanwezige asbestproducten te verwijderen (zie aandachtspunt bij 80). Ook zij dienen daarvoor een sloopmelding in te dienen. Hierbij kan de afdeling VTH-THBO ondersteunen en adviseren.
100	Bodem van derde	Is de achterblijvende situatie een asbestverontreiniging van de bodem van derden, dan wordt de zaak overgedragen aan VTH-THBO. Deze afdeling heeft hierbij een toezichthoudende taak, waarbij procedure P030 richtinggevend is.
110	Gemeentelijke bodem	Is de achterblijvende situatie een asbestverontreiniging van gemeentelijke bodem, dan wordt de zaak overgedragen aan UVO. Deze treedt hierbij als eigenaar op en treft maatregelen om de situatie op te lossen. VTH-THBO kan hierbij betrokken worden voor ondersteuning en advies. Procedure P030 is hierbij richtinggevend.
120	Openbare ruimte	Indien er een restverontreiniging aanwezig is in de openbare ruimte, dan wordt volgens procedure P010 gehandeld. Opruimen dient te gebeuren in opdracht van de eigenaar van het asbest. Hierbij is VTH-THBO het eerste aanspreekpunt.
130	Overige situaties	Bij overige situaties die niet in deze procedure zijn omschreven, is VTH-THBO verantwoordelijk voor de afhandeling.

140	Communicatie	GG&GD en het Communicatiebureau van de gemeente bieden bijstand in de communicatie naar de bewoners in de omgeving of huurders/gebruikers en media. Medewerkers van VTH-THBO, de GG&GD, de brandweer en andere organisaties geven relevante input voor de communicatie. Het tijdstip en de wijze van communiceren worden bepaald door behoefte en situatie. In het geval van onrust of mogelijk risico voor de volksgezondheid zal dit zo kort mogelijk na het ontstaan ervan zijn en tot doel hebben belanghebbenden (bijv. omwonenden) te informeren. Het is bij vrijkomen van asbest uitermate belangrijk om snel openheid te geven over de situatie. Daarbij is het van belang dat alle informatie, inclusief specialistische rapportages, publiek toegankelijk is. Voordat met omwonenden/bewoners wordt gecommuniceerd, moet afstemming hebben plaatsgevonden met de wethouder Volksgezondheid en de GG&GD. Deze afstemming betreft onder andere de wijze van communicatie (social media, wijkbericht, inloopspreekuur, bewonersavond of andere vorm) en de vraag of de aanwezigheid van de wethouder bij een eventuele bewonersavond gewenst is.
-----	---------------------	---

In welke situaties vormt asbest een gevaar voor omwonenden en/of bewoners?

Eigenlijk is er nooit sprake van acuut gevaar. Het gevaar zou kunnen ontstaan als mensen lang in een situatie zitten waar het risico op inademen van asbestvezels groot is. Het is dus zaak om dat te voorkomen.

Hieronder zijn kort drie situaties beschreven, die in de praktijk vaak voorkomen.

Asbest in de bodem.

Asbest in de bodem van een bepaald terrein vormt eigenlijk nooit een gevaar voor omwonenden. Aangezien het asbest zich buiten bevindt is het directe risico van blootstelling van gebruikers van het terrein heel klein. Vooral verspreiding van asbest dat aan de oppervlakte ligt via schoenen en autobanden dient voorkomen te worden. In geval van onrust over asbest in de bodem is er dus vrijwel nooit sprake van een onaanvaardbaar risico voor de volksgezondheid.

Asbest bij sloop en renovatie

Omwonenden van panden waar asbest op deskundige wijze wordt verwijderd, lopen geen risico, omdat er geen blootstelling is. Ook wanneer er mogelijk wel sprake is van blootstelling van omwonenden (bijvoorbeeld omdat er wordt gesloopt zonder dat de aannemer op de hoogte is dat er asbest in het gebouw aanwezig is), zal in veel gevallen (maar niet per definitie in alle gevallen) geen sprake zijn van een relevant risico. Bewoners die zelf (zonder dat te weten) asbesthoudend materiaal hebben bewerkt en hierdoor zijn blootgesteld aan asbest, lopen daardoor een risico, maar dit is sterk afhankelijk van de duur en de frequentie, de aard van het materiaal en de bewerking.

Branden waarbij asbest in het spel is.

Omwonenden die geen rook hebben ingeademd zullen niet zijn blootgesteld aan respirabele vezels. Inademen van rook kan goeddeels worden voorkomen door ramen en deuren gesloten te houden of door evacuatie van omwonenden. In de praktijk zullen politie en brandweer panden die dicht bij een brandhaard staan ontruimen en voor het verder weg gelegen benedenwinds gebied (minder dichte rook) adviseren om ramen en deuren te sluiten. Branden waarbij asbest in het spel is, zullen in de regel ook leiden tot verspreiding van asbestdeeltjes (flinters) in de omgeving. Wanneer het besmette terrein wordt afgezet wordt voorkomen dat omwonenden worden blootgesteld door het 'binnenlopen' van asbestbevattend materiaal of door stuklopen of -rijden van asbestdeeltjes. In geval van asbestbrand kan er sprake zijn van reële risico's. De risicobeoordeling bij asbestbrand is in handen van de AGS-B (Adviseur Gevaarlijke Stoffen van de Brandweer Utrecht (VRU)), bij voorkeur samen met GAGS/unit MMK van GG&GD.

GG&GD

In het bijzonder bij gebeurtenissen waarbij naar aanleiding van de mogelijke risico's onrustgevoelen bij de bevolking voor de volksgezondheid is belangrijk dat de GG&GD zo vroeg mogelijke ingeschakeld wordt. De GG&GD wordt door bewoners vaak als een onafhankelijke instelling gezien wordt. Het is in elk geval niet aan te bevelen om de communicatie over gezondheid neer te leggen bij de asbest onderzoeksbureaus. Het is daarbij belangrijk dat de GG&GD zo vroeg erbij wordt betrokken, in een zo vroeg mogelijk stadium de beschikking heeft over alle onderzoeksdocumenten, zo open mogelijk over situatie en risico's wordt gecommuniceerd en de GG&GD eventueel als vraagbaak ingezet moet worden waar het gaat om gezondheid.

Bijlage, Belangrijke telefoonnummers

Balie Bouwen Wonen en Ondernemen 2864802 of bwo@utrecht.nl	030 -
Toezicht en Handhaving Bebouwde omgeving, asbest inspecteurs en milieu bodem zie hierboven 2864802 of bwo@utrecht.nl	030 -
Meldkamer Brandweer Utrecht (VRU) 2892714	030 -
Meldkamer Politie 6577171	030 -
Wachtdienst afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde omgeving 23983584	06 -
Wachtdienst Stadswerken Inzamelen, Markten en Havens 22968121	06 -
Afdeling bestuurscommunicatie Gemeente Utrecht 25032730	06 -
Ontwikkelorganisatie, cluster Veiligheid 27011227	06 -
Uivoeringorganisatie Utrecht Vastgoed Exploitatie 2860150	030 -
GG en GD Medische Milieukundige 2863515 of mmk.gggd@utrecht.nl	030 -